

Á ÁREA DE INDUSTRIA E ENERXÍA DA DELEGACIÓN DO GOBERNO EN GALICIA

A súa referencia: Código do proxecto PEol-416

_____, DNI _____, actuando no seu propio nome e representación, con domicilio a efectos de notificacións en _____, polo presente comparece ante esa administración e, como mellor proceda en Dereito,

DI

- I. Que no Boletín Oficial da Provincia nº 139, de data 26 de xullo de 2021, publicouse anuncio desa área de industria e enerxía da Delegación do Goberno en Galicia polo que se someten ao trámite de información pública as actuacións relativas ao estudo de impacto ambiental e á solicitude de autorización administrativa previa do parque eólico Badulaque e a súa infraestrutura de evacuación, Código del proxecto PEol-416.
- II. Que, en tempo e forma, polo presente e en contexto do trámite aludido, procédese a evacuar as seguintes

ALEGACIONES

PRIMEIRA.- Ao proxecto de implantación de parque eólico que é obxecto do presente trámite de información pública, e en particular ao seu estudo de impacto ambiental e á súa autorización administrativa previa, resúltalle aplicable un corpo normativo que excede o propio ámbito do Dereito interno, autonómico ou estatal. Sen ánimo de exhaustividade, resultan de aplicación, entre outras, as seguintes normas:

-Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres.

-Convenio Europeo da Paisaxe, establecido en Florencia o 20 de outubro de 2000.

-Directiva 2001/42/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de xuño de 2001, relativa á avaliación dos efectos de determinados plans e programas no medio ambiente.

-Lei 1/2005, do 9 de marzo, pola que se regula o réxime do comercio de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro.

-Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de medio ambiente (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE).

-Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. Modificada por Lei 7/2018, do 20 de xullo, Lei 33/2015, do 21 de setembro e Real Decreto 1015/2013, do 20 de decembro, entre outras disposicións.

-Real Decreto 1432/2008, do 29 de agosto, polo que se establecen medidas para a protección da avifauna contra a colisión e a electrocución en liñas eléctricas de alta tensión.

-Directiva 2009/147/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de novembro de 2009, relativa á conservación das aves silvestres.

-Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas. Modificado por Orde TEC/596/2019, do 8 de abril, Orde AAA/1351/2016, do 29 de xullo, Orde AAA/1771/2015, do 31 de agosto e Orde AAA/75/2012, do 12 de xaneiro.

-Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno.

-Directiva 2000/60/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, de 23 de outubro de 2000, pola que se establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas.

-Directiva 2014/52/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 16 de abril de 2014, pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente.

-Lei 21/2015, do 20 de xullo, pola que se modifica a Lei 43/2003, do 21 de novembro, de Montes.

-Lei 9/2018, do 5 de decembro, pola que se modifica a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

-Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico.

-Real Decreto 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica.

-Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e créanse o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental.

A mera enumeración anterior pon de manifesto o feito dificilmente controvertible de que a configuración do presente trámite de información pública, aberto durante 30 días hábiles, dista de poder garantir adecuadamente a posición xurídica dos interesados e afectados. Basta examinar o volume de documentación acumulada ata o de agora e que é obxecto do trámite para decatarse de que resulta materialmente imposible para un particular concorrer ao mesmo coas mínimas garantías.

SEGUNDA.- Partindo da realidade que se acaba de expoñer, non menos evidente é que o proxecto obxecto das presentes alegacións, tal e como se atopa exposto, configúrase como un proxecto industrial de grandes dimensións, orientado unicamente ao reforzo do sistema oligopolístico de xeración de enerxía que campá ás súas anchas no estado Español desde antes da ditadura. Tal proxecto non se basea nunha planificación orientada ao aumento da eficiencia enerxética e ao aforro no seu consumo, nin tampouco ao fomento do autoconsumo e produción en proximidade. Máis ben, todo indica que se persegue, ante todo e sobre todo, e custe o que custe, aproveitar os accesos á rede que quedarán libres tras a liquidación da termoeléctrica das Pontes.

Non cabe, xa que logo, considerar que o proxecto de referencia é unha contribución positiva para a loita contra o cambio climático. Opostamente, supón unha perda significativa de superficie natural e unha grave deterioración dos valores ambientais e servizos ecosistémicos, de tal maneira que os posibles beneficios da implantación da enerxía eólica quedan invalidados polas afeccións globais aos sistemas naturais, causada pola inxente demanda de materiais para a súa construción, ocupación do terreo, aumento de vías e accesibilidade a zonas sensibles, mortalidade e perda de hábitat para as especies e aparición de efectos ecolóxicos negativos en cascada. A todo o cal debe engadirse o incremento de risco que se derivará en materia de incendios forestais, dadas as dificultades que para a súa extinción se xerarán pola dimensión física dos aeroxeradores a empregar

Parece, pois, que esquece a administración actuante que o Estado español tén que cumprir cos obxectivos que en materia de conservación da natureza marca a normativa da Unión Europea, antes citada, e parece que obvia igualmente o principio de efecto directo do Dereito da Unión.

TERCEIRA.- O proxecto de parque eólico presentado a información pública é unha iniciativa empresarial que serve aos obxectivos do Plan Nacional Integrado de Enerxía e Clima (PNIEC), instrumento que prevé, entre outros, o aumento da porcentaxe de enerxías renovables sobre o consumo total de enerxía final (con prazos de avaliación en 2030 e 2050). Con todo, cómpre salientar que máis aló da súa pomposa denominación, o PNIEC non establece mecanismos de planificación territorial, o cal compromete seriamente a súa validez técnica e legal. Nun mundo serio e civilizado -e non parece necesario insistir moito nisto-, esa falta de planificación tería que invalidar a mera formulación de tramitar calquera proxecto de xeración de enerxía eléctrica industrial previa á existencia dun Plan Estratégico válido.

Pero máis aló de que esta tramitación sen planificación vulnere a Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, no caso que nos ocupa resulta que o que se expón é un proxecto de desenvolvemento eólico situado, polo menos en parte, fóra das Áreas de desenvolvemento eólico (ADEs) contempladas no Plan sectorial eólico de Galicia, instrumento obsoleto pero vixente. Concretamente, identifícase no proxecto que se sitúan fóra da correspondente ADE os seguintes aerogeradores:

M1

M5

M6

M11

M14 (reserva)

M15 (reserva)

A este respecto debe sinalarse que o artigo 6.4 da Ley 8/2009, de 22 de diciembre, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galiza e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, na redacción dada pola disposición final 6.2 da Lei autonómica 9/2021, de 25 de febreiro, dispón que "non poderán implantarse parques eólicos fóra das áreas incluídas no Plan sectorial eólico de Galicia, fóra das modificacións substanciais dos parques en funcionamento nos termos que se desenvolvan regulamentariamente, así como aqueles proxectos que teñan unha clara incidencia territorial pola súa entidade económica e social, posúan unha función vertebradora e estruturante do territorio e sexan declarados como tales polo Consello da Xunta de Galicia, a proposta da consellería competente en materia de enerxía".

En base a tal precepto, fóra das ADEs do Plan Sectorial poden desenvolverse proxectos eólicos, mais tal posibilidade queda supeditada á declaración de que os proxectos teñan unha clara incidencia territorial e posúan unha función vertebradora e estruturante do territorio, declaración que unicamente lle corresponde ao Consello da Xunta de Galiza.

Este artigo 6.4 da lei galega resulta de aplicación aos proxectos que tramite o ministerio, por remisión, á súa vez, do disposto no artigo 3.1 da Lei 8/2009.

Non sendo quen subscribe as presentes alegacións coñecedor a día de hoxe de que a Xunta de Galiza teña informado negativamente o proxecto do PE Badulaque, resulta previsible que así o faga nos vindeiros días, tal e como xa fixo a respecto doutros parques tramitados pola administración do Estado, como o de Caaveiro, artificialmente fragmentado do PE Badulaque e doutros 4 parques que forman materialmente un megaparque, de entre os cales o PE Moeche, que tamén afecta ao Concello de Moeche.

Debe considerarse, pois, que no máis que previsible suposto de informe negativo da Xunta de Galiza, o PE Badulaque non poderá ser obxecto de autorización polo ministerio, nin previa, nin de construción, nin de operación, dado que para a implantación de parques eólicos en Galiza fóra das ADES do plan sectorial, por aplicación do disposto na Lei eólica galega 8/2009, haberá que contar coa competencia concorrente da Xunta de Galiza, administración á que lle corresponde en exclusiva declarar aquela incidencia territorial e que o parque posúe unha función vertebradora do territorio.

O parque de referencia e a súa liña de evacuación son, pois, inviables dende o punto de vista administrativo na súa configuración actual.

CUARTA.- No propio anuncio de sometemento a información pública dos proxectos de referencia menciónase que o parque eólico Badulaque “forma parte dun conxunto de 6 parques eólicos localizados na zona noroccidental da provincia de A Coruña (...). O conxunto dos parques eólicos, denominados (...), ten unha potencia instalada conxunta de 611 Mw e conectan nun mesmo punto de conexión á rede”.

De xeito abraiante, no propio anuncio deste trámite de información pública pónse en coñecemento da cidadanía que o que se está a facer é fragmentar artificialmente un proxecto. Ben é sabido que ás veces estas operacións de fragmentación artificial de proxectos de parques ou de liñas de evacuación se acomete para evitar a competencia autorizatoria do Ministerio a favor da competencia da administración autonómica. No é o caso. Pero o que si acontece cando se fragmentan os proxectos, sexa pola razón que sexa, é que se minoran as garantías de protección ambiental, ao aniquilar a posibilidade de avaliar conxuntamente o proxecto.

Que a fragmentación artificial ou de conveniencia deste tipo de proxectos non se axusta a Dereito é unha realidade que veñen corroborando os tribunais de xustiza en España dende hai anos. Así, por exemplo, A Sentenza do TSXG, Sala Terceira, nº 254/2020, de 9 de novembro, que apreciou a fragmentación artificial do parque eólico Sasdónigas, en Mondoñedo, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 30 de marzo de 2017, nº 556/2017, ou a pioneira Sentenza do Tribunal Supremo de *20 de abril de 2006, na que se pode ler o que segue:*

"Se algún sentido ten dita figura (os parques eólicos), coa significación xurídica que diversas normas lle recoñeceron, é precisamente a de integrar en si varios aerogeradores interconectados e dispoñelos de modo que non atenúen uns o rendemento eólico doutros, en zonas con determinados requisitos mínimos (velocidade e constancia do vento) co fin de optimizar o aproveitamento enerxético e diminuír os custos da súa conexión ás redes de distribución ou transporte de enerxía eléctrica. É consubstancial, pois, aos parques eólicos o seu carácter unitario de modo que os aerogeradores neles agrupados necesariamente han de compartir, ademais das liñas propias de unión entre si, uns mesmos accesos, un mesmo sistema de control e unhas infraestruturas comúns (normalmente, o edificio necesario para a súa xestión e a subestación transformadora). E, sobre todo, dado que a enerxía resultante ha de inyectarse mediante unha soa liña de conexión do parque eólico no seu conxunto á rede de distribución ou transporte de electricidade -pois non se cumprirían os criterios de rendemento enerxético e dun mínimo impacto ambiental se cada aerogenerador puidese conectarse independentemente, coa súa propia liña de evacuación da enerxía eléctrica producida, ata o punto de conexión coa rede eléctrica-, non é posible descompoñer, a efectos xurídicos, un parque eólico proxectado con estas características para diseccionar del varios dos seus aerogeradores aos que se daría un tratamento autónomo".

En canto ao impacto negativo das operacións de fragmentación artificial de parques nas avaliacións ambientais, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 21 de febreiro de 2014, recaída no recurso 673/2009, contemplou no seu Fundamento de Dereito sexto o que segue:

"3ª. Diso despréndese que, prescindindo, dunha consideración de conxunto dos demais parques, a declaración de impacto ambiental realizada, efectuouse de forma fraccionada, iso é totalmente claro despois de que na mesma se prescindiu, como se desprende do informe precedentemente citado, da liña de evacuación eléctrica que conecta co sistema de distribución xeral, liña esta que ha de formar parte do parque ou parques analizados, e que sendo común aos dous, serve precisamente, entre outros elementos para considerar, para dar unidade a ambos. A non integración da devandita liña devaluou a declaración de impacto realizada, o que non pode paliarse cun estudo de sinerxías, que só considera determinados aspectos, como o de ruído e ambiental, que puiden constituír, si, un plus respecto a os proxectos analizados en conexión con outros, pero que non pode servir para paliar un defecto de concepción inicial, cal debeu ser unha análise conxunta de todos os elementos que han de integrar o único proxecto. Noutro caso, sempre quedaría ao criterio da Administración a escisión dos proxectos para avaliar completando posteriormente un estudo conxunto de ambos os a través de devandito estudo de sinerxías, que sempre deberá efectuarse nun proxecto unitario determinado polos elementos inescindibles que o compoñen.

4ª. As mesmas consideracións han de efectuarse respecto a a duplicación en dúas dos procedementos de autorización, sendo copia mimética o un do outro, o que é expresivo de que nos atopamos, non ante dous proxectos, senón ante un só, xa que a admisión deste criterio permitiría, non duplicar senón triplicar, cuadruplicar... etc. o proxecto inicialmente concibido, fraccionando as avaliacións de impacto ambiental, que non pode ser duplicada, para cada un

dos proxectos, senón que, por contra, a única garantía de analizar todas os aspectos que se han de incluír no mesmo, é desde unha visión conxunta, non fraccionada, sen que poida suplir esta carencia de orixe, recorrendo a unha análise posterior das sinerxías que se producen entre os elementos illadamente analizados”.

En definitiva, non se axusta a Dereito a fragmentación de proxectos que se está a formular, debendo tramitarse como proxecto único o que se recoñece por parte desa administración que constitúe un proxecto único.

QUINTA.- En canto ás afeccións medioambientais do proxecto sometido ao presente trámite de información pública, cómpre salientar os seguintes aspectos:

-De entre as tres alternativas que se fomrulan no estudio de impacto ambiental, escóllese a que se identifica como alternativa 3, dotada dunha liña aérea de evacuación de 14 km de lonxitude, ata chegar á subestación As Pontes, punto de evacuación do proxecto.

-Tres dos aeroxeradores se sitúan en zonas de cultivos e prados. A afección de cultivos e prados pola implantación do parque resulta ser moi elevada, segundo se reflicte nos cálculos que constan no propio estudo de impacto (é o terceiro tipo de vexetación máis afectado pola implantación do parque, cun total de 36.300 m²). O dato resulta preocupante, non só dende a perspectiva medioambiental, senón tamén dende a óptica do desprezo cara aos usos agrogandeiros tradicionais do solo e a aniquilación da prevalencia dos mesmos.

-O estudo de impacto salienta a relevancia da existencia de algúns pasteiros en zonas altas, “que, debido á súa condición de seminaturais, inclúen especies de anuais silvestres, e son de gran interese para a fauna entomolóxica local. Nas lindes destes cultivos herbáceos predominan os sebes (sebes) compostas esencialmente de zarzadoras *Rubus gr. ulmifolius*, endrinos *Prunus spinosa* e majuelos *Crataegus monogyna*, así como especies propias da matogueira (monte alto) galego, como as escobas *Cytisus scoparius* e *C. striatus*, os codesos *Adenocarpus lainzii*, algunhas genistas *Genista sp.* e manchas de xaras *Cistus salviifolius*, *C. psilosepaluse* *Halimium alyssoides*”.

-O proxecto afecta directamente a hábitats de interese comunitario, concretamente aos hábitats 4020, “Brezais húmedos atlánticos de zonas templadas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix*”, e 4030, “Brezais secos europeos”. Cinco dos aeroxeradores ubícanse sobre os hábitats 4030 e 4020, e a liña aérea sobrevoa 1 km o hábitat 4030.

-Se ben o proxecto non afecta a Rede Natura 2000, no EIA salientase a proximidade ao mesmo de diversas figuras de Rede Natura 2000:

ZEC Xubia – Castro, localizado a 2 km da liña de evacuación e ao sur dos aerogeradores da zona do oeste.

ZEC Ortigueira-Mera, situado a 2 km das alternativas do parque eólico.

ZEC Serra do Xistral, localizado a 11,5 km das alternativas da liña eléctrica.

ZEC Fragas do Eume, situado a 6 km das alternativas para a liña eléctrica.

Cómpre salientar, asimesmo, a proximidade do proxecto a zonas de ampliación da Rede Natura 2000.

-A zona de implantación do parque eólico e unha parte da liña de evacuación localízase no ámbito do Plan de recuperación do Escribán palustre (*Emberiza schoeniclus* L. subsp. *Lusitánica* Steinbacher) en concreto, dentro dunha área establecida como potencial.

-Na contorna do parque eólico atópanse numerosos ríos, pero como principal curso está o río Grande de Xuvia, ao sur do parque eólico e sobrevoado pola liña eléctrica. Polo que atinxe ás reservas naturais e fluviais, o proxecto afecta ás reservas seguintes:

ES014 RNFL000000003 "Río Mera. Zona Rego dúas Carris" próxima ao aerogerador M15 (reserva) e é cruzada pola gabiá de conexión que une os aerogeradores M14 (reserva) e M15 (reserva).

ES014 RNFL000000004 "Río Mera. Zona Rego de Soutouchao" é cruzada pola gabiá de conexión que une os aerogeradores M11 e M14 (reserva).

-En canto á fauna, as especies con maior sensibilidade ao parque eólico son principalmente aves planadoras, entre as que cabe destacar as seguintes: culebrera europea (*Circaetus gallicus*), aguia calzada (*Aquila pennata*), milano real (*Milvus milvus*), alimoche común (*Neophron percnopterus*), voitre leonado (*Gyps fulvus*), aguilucho cenizo (*Circus pygargus*), aguilucho pálido (*Circus cyaneus*), peneireiro primilla (*Falco naumanni*). Outras especies con estados de conservación desfavorables presentes no ámbito do proxecto son a tórtola común (*Streptopelia turtur*), o autillo (*Otus scops*), o cárabo europeo (*Strix aluco*), a curuxa común (*Tyto alba*), o moucho europeo (*Athene noctua*), a totovía (*Lullula arborea*), e o corvo grande (*Corvus corax*).

Segundo o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (Decreto 88/2007 e modificación de acordo co Decreto 167/2011), na zona de estudo aparecen:

- Vulnerables:

Peixes: espiñento.

Anfibios: píntega rabilarga, ra patilarga, ra bermella e ra de San Antón.

Réptiles: lagartixa serrana.

Aves: aguilucho cenizo.

Segundo o informe de SÉ/ BirdLife "Estado de conservación das Aves en España 2010", aparecen:

- Vulnerables: aguilucho cenizo e tórtola europea.
- En declive moderado: alcaudón dorsirrojo, alcaudón real, alcotán europeo, laverca común, paspallás, curuxeira común, curruca rabilarga, escribano soteño, andoriña común, gorrión común, gorrión muiñeiro, xílgaro, lavandeira branca, moucho europeo, pardillo común, pito real, tarabela común, escribano trigueiro e serín verdecillo.

-No estudo refírese expresamente que na fase de explotación do parque, "aínda que os efectos (...) son bastante menos numerosos, presentan unha maior extensión temporal polo que poden ser de máis relevancia ambiental. A instalación dun parque eólico implica a introdución na contorna dunha serie de estruturas alleas ao mesmo, modificando a paisaxe e con el, o hábitat da fauna que o habita. Os efectos da presenza física destes elementos no territorio teñen como efecto esencial: Alteración da paisaxe. Perda de hábitat para a fauna, efecto baleiro. Risco de incendios". Nada se concreta, porén, en canto á ponderación ou valoración deses riscos. Dende esta perspectiva, debemos xulgar que o estudo de referencia resulta incompleto, pois non parece que poida resultar de recibo que simplemente se recoñeza a potencial afección ao medio sen esbozar a máis elemental formulación correctiva da mesma.

SEXTA.- En canto aos impactos do proxecto sobre o patrimonio cultural, na correspondente Memoria de avaliación identifícanse unha serie de elementos do patrimonio cultural na entorna do proxecto.

De entre eses elementos, considérase que concorre un impacto compatible no caso dos seguintes:

GA15049010 MÁMOA.

AC15049001 ACHADO DO MACHADO PULIMENTADO DE OS CANEIROS.

CASA 02.

TO01 A RODELA.

CAMIÑO REAL.

GA15049006 TÚMULO DE OS CANEIROS.

Identifícase asimesmo un impacto moderado do proxecto no caso do GA15070123 MONTE PICO.

As medidas correctoras que se propoñen na memoria, mesmo as máis específicas, non deixan de ser medidas formuladas de xeito xenérico, que se limitan na súa maior intensidade ao control arqueolóxico presencial.

SÉTIMA.- No Anteproxecto consta que determinadas vivendas atópase a menos de 500 metros de aeroxeradores, o cal vulnera a normativa vixente do Plan Sectorial Eólico de Galiza en materia de distancia a vivendas:

ESTUDIO DE INCIDENCIA TERRITORIAL

3.1. NÚCLEOS DE POBLACIÓN

Dentro de las áreas de potencial eólico, correspondientes a la revisión del presente Plan, se sitúan más de 1.906 núcleos de población, distribuidos en 967 delimitados, 929 no delimitados y 10 núcleos urbanos, figurando según el tipo de planeamiento como:

§ Suelo no urbanizable de núcleo rural

§ Suelo de núcleo rural

§ Núcleo sin delimitar en planeamiento

§ Suelo urbano

Si bien, como se justifica en el Anejo V, a 200 m. de un aerogenerador no se producen ya molestias de ruido, la distancia a las delimitaciones de suelo de núcleo rural, urbano ó urbanizable sectorializado, será como mínimo de 500 m.

Con base no anteriormente exposto,

SOLICITO que, tendo por presentadas estas alegacións, se lles dea o trámite oportuno e, en virtude do exposto, se proceda a resolver negativamente os procedementos de solicitude de autorización administrativa previa do PE Badulaque e a súa infraestrutura de evacuación, considerando a tal efecto as afeccións ambientais concorrentes e a conseguinte vulneración da normativa da Unión Europea en materia medioambiental , a fragmentación artificial e ilegal do proxecto conxunto, e a ilegalidade derivada da colocación de aeroxeradores fóra das ADES do plan sectorial eólico de Galiza sen a declaración da incidencia territorial do proxecto por parte do Concello da Xunta de Galiza.

Moeche, ____ de _____ de 2021

Asdo: _____